

Uchwała nr XII/53/2011
Rady Gminy Pątnów
z dnia 6 grudnia 2011 r.

w sprawie: przyjęcia Programu Aktywności Lokalnej dla Gminy Pątnów na lata 2012- 2015.

Na podstawie art.18 ust.1 i ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz.U. z 2001 r. Nr 142,poz. 1591, zm.2002 r. Dz. U. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, nr 153, poz. 1271, Nr 214, poz. 1806, z 2003 r. Nr 80, poz. 717, nr 162, poz. 1568, z 2004 r. Nr 102, poz.1055, Nr 116 poz. 1203, z 2005 r. Nr 172,poz. 1441, Nr 175, poz. 1457, z 2006 r. nr 17 poz.128, nr 181, poz. 1337, z 2007 r. nr 48,poz. 327, nr 138, poz. 974, nr 173 poz. 1218, z 2008 r. nr 180, poz. 1111, nr 223, poz. 1458,z 2009 r. nr 52, poz.420, nr 157, poz.1241, z 2010 r. nr 28, poz. 142 i 146, nr 106,poz. 675 z 2011 r. nr 21,poz. 113, nr 117,poz.679 i nr 134,poz. 777) oraz art. 17,ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz.U. z 2009 r. nr 175, poz. 1362, zm. Nr 202, poz. 1551,nr 219, poz. 1706, nr 221, poz. 1738; z 2010 r. nr 28, poz. 146, nr 40, poz.229, nr 81, poz. 527, nr 125, poz. 842, nr 217, poz. 1427; z 2011 r. nr 81, poz. 440, nr 106, poz. 622, nr 149, poz. 887) Rada Gminy uchwała co następuje:

§1. Przyjmuje się Program Aktywności Lokalnej dla Gminy Pątnów na lata 2012-2015 stanowiący załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

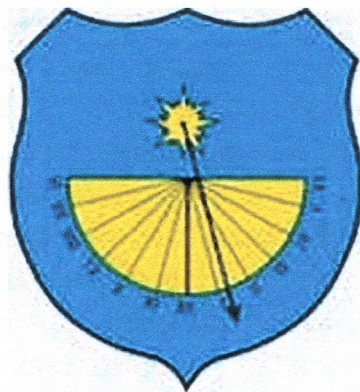
§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Pątnów.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Jarosław Klimas

Załącznik nr 1
do Uchwały Nr XII/53/2011
Rady Gminy Patnów
z dnia 6 grudnia 2011 r.

PROGRAM AKTYWNOŚCI LOKALNEJ

DLA GMINY PĄTNÓW

na lata 2012 – 2015

I. WSTĘP

Program Aktywności Lokalnej tworzy się w celu realizacji działań na rzecz aktywizacji społecznej i rozwiązywania problemów społeczności lokalnej oraz w celu zapewnienia współpracy i koordynacji działań instytucji i organizacji istotnych dla zaspokojenia potrzeb społeczności lokalnej gminy Pątnów. Podejmowane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pątnowie działania mają na celu wzmocnienie podmiotowości mieszkańców i wspólnot oraz stworzenie warunków dla rozwoju instytucji społeczeństwa obywatelskiego jak również wzmocnienie spójności społecznej i terytorialnej na rzecz zrównoważonego rozwoju społecznego.

Program Aktywności Lokalnej skierowany jest do osób w ramach konkretnego środowiska lub członków danej społeczności. Oznacza to, że w ramach programu można prowadzić działania aktywizacyjne adresowane do osób mieszkających na pewnej przestrzeni, obejmującej obszar gminy: sołectwa, wsi. Może to być środowisko grupy zawodowej lub społecznej (np. bezdomnych, rodzin wielodzietnych, osób niepełnosprawnych), mieszkańców danej wsi czy nawet kilku rodzin mieszkających w okolicy.

Program Aktywności Lokalnej jest dokumentem uzupełniającym zapisy zawarte w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Pątnów na lata 2005-2012 a w szczególności jej cel pierwszorzędny „*Tworzenie warunków do skutecznej polityki integracji społecznej w gminie*”. Program ten jest również istotnym rozszerzeniem Planu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w gminie Pątnów na lata 2008 – 2015 oraz Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2010 – 2015 dla Gminy Pątnów.

Głównym wyzwaniem niniejszego Programu jest przeciwdziałanie zjawisku wykluczenia społecznego, które zgodnie z Narodową Strategią Integracji Społecznej oznacza brak lub ograniczenie możliwości uczestnictwa, wpływania, korzystania osób i grup z podstawowych praw, instytucji publicznych, usług, rynków, które powinny być dostępne dla wszystkich, a w szczególności dla ubogich. Każdy czynnik decydujący o „pozostawaniu innym” względem społeczeństwa może prowadzić do stanu wykluczenia społecznego. Przyczyny i obszary wykluczenia społecznego są bardzo różne m.in.: pochodzenie etniczne, niski poziom wykształcenia, czy status ekonomiczny, niewielki dostęp do środków komunikacji. Do przyczyn wykluczenia społecznego należy również zaliczyć funkcjonujące w społeczeństwie stereotypy i uprzedzenia, których skutkiem jest bezpośrednia lub pośrednia dyskryminacja ze względu na jakąś cechę danej osoby, np.: płeć, orientacja seksualna, wiek, pochodzenie rasowe, niepełnosprawność czy wyznanie.

Wykluczenie społeczne oznacza wyłączenie z życia społecznego poszczególnych grup społecznych i osób. Jest to zjawisko szczególnie niepokojące w naszym regionie, ponieważ ze względu na sytuację społeczno-ekonomiczną zagraża wielu osobom, rodzinom i grupom, w tym m.in.: osobom długotrwale bezrobotnym, niepełnosprawnym, matkom samotnie wychowującym dzieci, rodzinom niezaradnym życiowo, dysfunkcyjnym, osobom bezdomnym, uzależnionym, opuszczającym zakłady karne i placówki penitencjarne, dzieciom i młodzieży ze środowisk zaniedbanych wychowawczo, dzieciom i młodzieży wychowującej się w rodzinach zastępczych itp.

Priorytetowe działania przeciwdziałające wykluczeniu społecznemu powinny być ukierunkowane na:

- ograniczenie obszarów ubóstwa,
- rozbudowę świadczeń wspierających aktywność,
- wspieranie różnych form aktywizacji społecznej, edukacyjnej i zawodowej mieszkańców gminy, w szczególności klientów pomocy społecznej,
- promocję działań prospołecznych,
- upowszechnienie kształcenia ustawicznego,
- wspieranie lokalnych inicjatyw obywatelskich,
- zwiększenie aktywności lokalnych instytucji i organizacji oraz podejmowanie przez nie współpracy na rzecz rozwiązywania lokalnych problemów,
- wspieranie rozwoju podmiotów gospodarki społecznej.

Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu polega więc także na udzielaniu pomocy w postaci materialnej i niematerialnej osobom, które nie są w stanie pokonać różnych barier i problemów społecznych, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Preferowany model polityki społecznej polega nie tylko na udzielaniu pomocy osobom potrzebującym wsparcia w znalezieniu jakiegokolwiek pracy, czy też zapewnieniu tym osobom podstawowych świadczeń z pomocy społecznej. Koncentruje się on raczej na pracy z klientem pomocy społecznej, a więc bardzo często z osobą wykluczoną społecznie. Wsparcie to polega przede wszystkim na realizacji różnego typu działań aktywizujących społecznie, a także działań integrujących osobę wykluczoną ze społecznością lokalną i jej najbliższym otoczeniem. Coraz ważniejsza staje się kompleksowa i trwała pomoc polegająca bardzo często na zapewnieniu możliwości godzenia życia zawodowego i rodzinnego. Ponadto liczą się działania skuteczne, efektywne i trwałe, łączące reintegrację społeczną osób z uzyskaniem przez nich zatrudnienia, a także jego późniejsze utrzymanie. Skuteczna pomoc powinna nie tylko podnieść jakość życia poszczególnych jednostek, ale również ich rodzin oraz najbliższego otoczenia.

W realizacji działań, skierowanych do osób wykluczonych społecznie nacisk przesuwany jest z indywidualnych działań w kierunku współpracy wielu

partnerów, skupionej na rozwiązywaniu problemów społecznych. Odbywa się ona między innymi poprzez realizację różnego typu wspólnych projektów i inicjatyw. Tworzenie lokalnych partnerstwa, wzajemna współpraca społeczności lokalnej, administracji publicznej (szczególnie samorządowej) oraz lokalnych pracodawców przyczynia się do większej koordynacji działań na rzecz osób wykluczonych społecznie.

Opracowany Program Aktywności Lokalnej jest dokumentem niezbędnym do realizacji działań podejmowanych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pątnowie w ramach projektu systemowego „Bądź aktywny – tylko Ty możesz coś zmienić” realizowanego w ramach Poddziałania 7.1.1 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez ośrodki pomocy społecznej Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki . Narzędzie to przyczyni się do jakościowej zmiany w podejściu do problemu wykluczenia społecznego i wpłynie na skuteczność i efektywność udzielanej pomocy.

Obok jakościowych zmian w ramach aktywnej polityki rynku pracy i integracji społecznej konieczne staje się również zwiększenie dostępności usług skierowanych do osób wykluczonych społecznie, gdyż interwencja na rynku pracy dotyczy coraz bardziej złożonych problemów społecznych. Często trudność sprawia samo zachęcenie do udziału w projekcie osób doświadczających różnego typu problemów społecznych. Również w tym obszarze należy dokonać zmian, przygotowując wsparcie lepsze jakościowo, mniej schematyczne i bardziej atrakcyjne. Wspólne działanie społeczności lokalnej zwiększa odpowiedzialność za realizowane przedsięwzięcie na rzecz osób i grup społecznych zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Program Aktywności Lokalnej stanowi narzędzie do podejmowania działań mających przeciwdziałać wykluczeniu społecznemu mieszkańców gminy Pątnów, pozwala także na realizację zadań nakładanych na pomoc społeczną przez art.3 pkt 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej , który mówi „Zadaniem pomocy społecznej jest zapobieganie sytuacjom, o których mowa w art. 2 ust.1, przez podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem”.

II. CELE PROGRAMU

Cel ogólny programu

Celem nadrzędnym Programu Aktywności Lokalnej jest realizacja polityki integracji społecznej poprzez aktywizowanie lokalnej społeczności gminy Państw ze szczególnym uwzględnieniem środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym i tym samym przeciwdziałanie zjawisku wykluczenia społecznego.

Cele szczegółowe

1. Stworzenie warunków dla powstania inicjatyw i struktur działających na rzecz społeczności lokalnej.
2. Wspieranie postaw obywatelskich poprzez zwiększenie kompetencji społecznych, promocję działań prospołecznych, edukację oraz dostęp do informacji o uprawnieniach.
3. Poprawa jakości życia osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym.
4. Aktywna integracja osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i ich otoczenia.

III. MIEJSCE I ZAKRES PROGRAMU

1. Program Aktywności Lokalnej będzie realizowany na terenie Gminy Państw.
2. Czas realizacji programu : lata 2012 – 2015.

IV. ZAŁOŻENIA PROGRAMOWE

1. Otwartość instytucji publicznych na potrzeby środowisk lokalnych.
2. Wykorzystanie zasobów społecznych i instytucjonalnych.
3. Angażowanie i aktywizowanie lokalnej społeczności.
4. Kierowanie działań w pierwszej kolejności do osób i grup wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz ich otoczenia.

V. ODBIORCY PROGRAMU – GRUPY DOCELOWE

Program skierowany jest do:

1. członków społeczności lokalnej,
2. grup i osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym,
3. otoczenie osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym,
4. innych grup i osób funkcjonujących na terenie gminy, zgodnie z rozeznanymi potrzebami społecznymi.

VI. KIERUNKI I HARMONOGRAM DZIAŁAŃ

1. W ramach programu realizowane będą następujące działania:
 - 1) promowanie, wspieranie i realizowanie projektów aktywizujących i integrujących społeczność lokalną,
 - 2) współdziałanie instytucji samorządowych ze lokalną społecznością,
 - 3) wspieranie lokalnych inicjatyw,
 - 4) wspieranie lokalnych liderów,
 - 5) umożliwienie dostępu do informacji i konsultacji,
 - 6) organizowanie i wspieranie edukacji społecznej, grup samopomocowych, edukacyjnych i innych,
 - 7) tworzenie partnerstwa i promowanie pracy w partnerstwie,
 - 8) badanie potrzeb i problemów mieszkańców.

VII. METODY PRACY WYKORZYSTYWANE DO PROGRAMU

1. W ramach programu zostaną zastosowane następujące metody:
 - 1) **środowiskowej pracy socjalnej** rozumianej jako interdyscyplinarna działalność zawodowa mająca na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi.
 - 2) **aktywnej integracji** postrzeganej jako katalog instrumentów aktywizujących z zakresu aktywizacji zawodowej, społecznej, edukacyjnej i zdrowotnej. Katalog tych aktywizacji jest określony w zasadach przygotowania, realizacji i rozliczania projektów systemowych ośrodków pomocy społecznej w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013.
 - 3) **działań o charakterze środowiskowym** definiowanych jako inicjatywy integracyjne obejmujące między innymi; analizy, badania, opracowania, edukację społeczną i obywatelską, debaty, spotkania i konsultacje, organizowanie i inspirowanie mieszkańców do udziału w imprezach i spotkaniach o charakterze integracyjnym, edukacyjnym, kulturalnym, sportowym, turystycznym i ekologicznym.

VIII. PRZEWIDYWANE EFEKTY

- 1) wzrost poczucia przynależności do danej społeczności i odpowiedzialności mieszkańców za procesy w niej zachodzące,
- 2) integracja społeczności lokalnej i grup społecznych,
- 3) zdiagnozowanie potrzeb i problemów społeczności lokalnej,
- 4) planowanie i realizowanie działań w odpowiedzi na realne potrzeby mieszkańców,

- 5) skuteczniejsze i efektywniejsze wykorzystanie istniejących zasobów,
- 6) wzrost zaangażowania instytucji i organizacji pozarządowych w zakresie podejmowania działań środowiskowych,
- 7) powstanie lokalnych grup działania i grup samopomocowych,
- 8) zwiększenie aktywności społeczności lokalnych,
- 9) przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu,
- 10) poprawa funkcjonowania osób wykluczonych społecznie,
- 11) stworzenie możliwości powrotu do aktywnego życia w społeczności lokalnej,
- 12) podwyższenie jakości realizowanych działań środowiskowych oraz inicjowanie nowych form i metod pracy środowiskowej.
- 13) wzrost prestiżu i poprawa wizerunku pomocy społecznej.

IX. REALIZATORZY PROGRAMU

Realizatorami zadań określonych w programie są:

- Urząd Gminy Pątnów
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pątnowie
- Jednostki organizacyjne i pomocnicze Gminy Pątnów
- Organizacje pozarządowe

X. FINANSOWANIE PROGRAMU

Zadania zawarte w programie będą finansowane:

- ze środków własnych budżetu gminy
- z dotacji z budżetu państwa
- ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach projektów systemowych Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013
- ze środków własnych organizacji pozarządowych

XI. MONITORING I EWALUACJA

Monitoring i ewaluacja będą prowadzone przez poszczególnych realizatorów projektów realizowanych na rzecz konkretnych grup społecznych i społeczności lokalnych w ramach Programu Aktywności Lokalnej. Prowadzona będzie obserwacja zmian ilościowych i jakościowych, jakie pojawią się podczas realizacji działań projektów. W przypadku stwierdzenia jakichkolwiek rozbieżności między założeniami a osiąganymi rezultatami na bieżąco będą dokonywane zmiany w przyjętych założeniach lub metodach pracy. Corocznie będzie przygotowywane sprawozdanie z realizacji projektów w ramach Programu Aktywności Lokalnej, które będą przedkładane Wójtowi Gminy. Na zakończenie realizacji Programu Aktywności Lokalnej zostanie przygotowany raport końcowy podsumowujący całość podejmowanych działań.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Jarosław Klimas